

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH (NR 93)

z dnia 17 grudnia 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (nr 93)

17 grudnia 2025 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- powołanie stałego doradcy Komisji;
- zaopiniowanie kandydatury na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Filipin oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Palau, Sfederowanych Stanach Mikronezji oraz Republice Wysp Marshalla;
- zaopiniowanie kandydatury na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji Księżstwie Liechtensteinu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Teofil Bartoszewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Marek Prawda** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji Księżstwie Liechtensteinu, **Katarzyna Wilkowiecka** kandydatka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Filipin oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Palau, Sfederowanych Stanach Mikronezji oraz Republice Wysp Marshalla, **Anna Siewierska** kandydatka na stałego doradcę Komisji oraz **Jan Malicki** i **Marian Staszewski** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska** i **Bartosz Bąk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Paweł Kowal (KO)**:

Dzień dobry. Dzień dobry państwu.

Proszę państwa, otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Stwierdzam kworum.

Witam panie posłanki i panów posłów oraz pana Władysława Bartoszewskiego, sekretarza stanu w MSZ, ze współpracownikami. Witam kandydatów na ambasadora – panią Katarzynę Wilkowiecką i Marka Prawdę.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje, tak jak państwo widzą, powołanie stałego doradcy Komisji, zaopiniowanie kandydatury pani Katarzyny Wilkowieckiej na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Filipin oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Palau, Sfederowanych Stanach Mikronezji oraz Republice Wysp Marshalla oraz zaopiniowanie kandydatury pana Marka Prawdy na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji.

Proszę państwa, wyjaśnienia proceduralne są takie, że ponieważ mamy parytet w tych półetatach czy nie wiem, jak to określić – półczęstkach naszych stałych doradców, sam zgłosiłem panią Annę Siewierską na doradcę stałego Komisji oraz poprosiłem Lewicę, żeby też zgłosiła od siebie w ramach tego parytetu. Stąd jest ten pierwszy punkt. Zaplanowałem dzisiejsze posiedzenie w taki sposób, żeby po pierwsze, przeprowadzić to jedno głosowanie. Następnie przejdziemy do ambasadorów. Ogłoszę godzinę głosowań, bo wiem, że kluby mają wigilie. Nasz klub też, więc tak, żeby wszyscy mogli pójść, złożyć życzenia, żeby nie było, że jest to jakaś konkurencyjna wigilia, i żeby była absolutna pewność, że w tym wypadku występuje jedno spotkanie wigilijne.

Proszę państwa, przechodzę więc do punktu pierwszego – powołanie stałego doradcy Komisji. Proszę panią Annę Siewierską, żeby się przedstawiła w krótkich słowach, do trzech minut.

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Dzień dobry państwu. Nazywam się Anna Siewierska. Jestem politolożką. Pracuję w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie w Uniwersytecie Rzeszowskim. Specjalizuję się w psychologii polityki i polityce migracyjnej oraz azylowej. Mam nadzieję, że moje doświadczenie... Przez wiele lat zajmowałam się krajami azjatyckimi i temu była poświęcona zresztą moja habilitacja, tak że mam nadzieję, że moje doświadczenie przyda się w tej Komisji.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania? Pan poseł Jabłoński, proszę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Mam pytanie do pani kandydatki. Nie wiem, czy to jest ta sama osoba. Czy to pani kiedyś nosiła nazwisko Siewierska-Chmaj? Tak?

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Tak.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

To pani. Trafiłem na taką wypowiedź sprzed kilkunastu miesięcy, w której powiedziała pani coś takiego: „Mam wrażenie, że wyborcy PiS to są właśnie ci chłopcy pańszczyźniani, którzy teraz po prostu na każdym, do kogo przyklei się łątka elity, będą się mścić”. Czy pani podtrzymuje te słowa? Czy może chciałaby pani skorzystać z okazji, żeby po prostu przeprosić?

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Nie. Podtrzymuję, bo pan...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo. Sekundę. Przepraszam bardzo, pani profesor, udzielię głosu. Też się czuję potomkiem chłopów i dowodzę tego w każdym możliwym momencie.

Proszę bardzo, pani profesor.

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Panie pośle, pan oczywiście wyrwał z kontekstu ten fragment, to była rozmowa w kontekście, gdzie akurat powoływałam się na książkę „Ludowa historia Polski” pana Adama Leszczyńskiego i w tym kontekście...

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Mnie nie interesuje, na co się pani powołała, tylko czy pani podtrzymuje te słowa, czy pani uważa, że powinna pani przeprosić ludzi, których pani obraziła.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Ale bardzo proszę...

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Ale ja nie obraziłam. Mówiłam o pewnym typie mentalności.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję. To mi wystarczy.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pani typ mentalności właśnie też poznaliśmy dzięki temu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie pośle...

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Fałszywe poczucie wyższości.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Panie pośle...

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Ależ, panie pośle... Panie pośle, ale jak my tak...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Pani profesor...

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Brak pani jakiegokolwiek tytułu moralnego, żeby czuć się kimś lepszym. To fałszywe poczucie wyższości tej pseudoelity. To jest coś, co uwielbiam. Ale przyjdzie za to kiedyś konsekwencja.

Kandydatka na stałego doradcę Komisji Anna Siewierska:

Nie, ale panie pośle...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Pani profesor, panie pośle, to ja udzielam głosu. Nie udzieliłem głosu. Ani pani profesor, ani panu posłowi nie udzieliłem głosu. Nie jesteśmy w żadnej sytuacji swobodnej. Każdy miał możliwość zabrania głosu. Myślę, że wypowiedź pani profesor była absolutnie zrozumiała i absolutnie wystarczająca do tego, żeby we właściwy sposób ją pojąć.

Jeszcze raz deklaruję, panie pośle, że nie czuję się niczym dotknięty, czuję się absolutnie potomkiem chłopą, nie wiem, czy pańszczyźnianego, bo w Galicji pańszczyzna została dawno zniesiona.

Teraz przystąpimy do głosowania.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

To nie było do pana – to było do wyborców partii, do której ja należę. Nie dziwię się, że pan się nie czuje dotknięty, bo obrażacie innych ludzi, a nie sami siebie, pseudoelito.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo. Dziękuję. Panie pośle... Panie pośle, ale naprawdę, nie robimy boruty z posiedzenia Sejmu.

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za kandydaturą pani Anny Siewierskiej-Chmaj, proszę podnieść rękę i zagłosować. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Za – 13, przeciw – 6, wstrzymujących się – 0. Komisja powołała na stałego doradcę panią profesor Annę Siewierską. Dziękuję bardzo, pani profesor, i proszę z nami już pozostać w tym charakterze.

Teraz proszę państwa, mamy godzinę 19.13. Nie wcześniej niż o godzinie 19.45 poproszę państwa o głosowanie. Zatem jeśli ktoś w międzyczasie ma jakieś sprawy do załatwienia – jest ostatni dzień przed przerwą świąteczną – to będziemy informować. Głosowania nie wcześniej niż o godzinie 19.45.

Proszę o zabranie głosu panią Katarzynę Wilkowiecką. Pięć minut.

Kandydatka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Filipin oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Palau, Sfederowanych Stanach Mikronezji oraz Republice Wysp Marshalla Katarzyna Wilkowiecka:

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, panie ministrze, mam mało czasu. Dostaliście moją koncepcję, dostaliście moją notkę biograficzną, więc w tym momencie po prostu krótko i naturalnie dość ogólnie przedstawię koncepcję swojej pracy na Filipinach i w krajach dodatkowej akredytacji. Wszystkie te cztery kraje znajdują się w obszarze Pacyfiku. Z tego względu wydają nam się geograficznie odległe, ale one są bardzo bliskie nam kulturowo ze względu na wyznawane wartości demokratyczne, ze względu również na stanowisko tych krajów wobec rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Poza tym te kraje znajdują się w obszarze walki o wpływy dwóch wielkich mocarstw, czyli Stanów Zjednoczonych oraz Chińskiej Republiki Ludowej, i nasza obecność tam będzie miała istotne znaczenie dla nas tutaj, w Europie, w kraju, żeby przyglądać się, w jaki sposób te dwa kraje w tym obszarze się zachowują.

W tej chwili może głębiej opowiem trochę o Filipinach, bo to jest jednak mój główny kraj akredytacji. Filipiny co prawda mają sojusz ze Stanami Zjednoczonymi, pielęgnują sojusz

ze Stanami Zjednoczonymi, ale poszukują również innych zagranicznych partnerów i tu Polska może odgrywać znaczącą rolę nie tylko jako kraj unijny, europejski, ale także w przyszłości jako kraj, który przystąpi do traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej. Prezydent Nawrocki podpisał już stosowną ustawę, która pozwala na przystąpienie Polski do tego traktatu.

W obszarze stricte dwustronnym chciałabym ożywić kontakty dwustronne polityczne. Od lat nie było kontaktów politycznych na najwyższych szczeblach z Filipinami. Również kontakty parlamentarne niestety od 2019 r. nie były pielęgnowane. Mam nadzieję, że w trakcie mojego urzędowania, jak zakładałam i – mam nadzieję – za państwa akceptacją, będę mogła te kontakty ożywić. Przynajmniej mam nadzieję, że Kancelaria Sejmu, grupa przyjaźni polsko-filipińskiej będzie chciała te kontakty podtrzymać, zwłaszcza że współpraca dwustronna, kontakty na najwyższych szczeblach są niezwykle istotne dla rozwoju relacji politycznych, gospodarczych, kulturowych, a dyplomacja parlamentarna dodatkowo jest wsparciem dla naszej dyplomacji wykonywanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, przez rząd, przez placówki.

Wymiana handlowa z Filipinami nie jest może największa, ale w ostatnich latach pokazuje pewien wzrost i chciałabym właśnie przez te kontakty wraz z instytucjami, które są na miejscu, czyli zagranicznym biurem handlowym Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, z Polską Izbą Handlową na Filipinach, te relacje jeszcze wzmocnić, otworzyć filipiński rynek na więcej polskich produktów, zaprosić więcej polskich firm do inwestowania na Filipinach.

W tej chwili jeden z istotnych obszarów naszej współpracy gospodarczej to jest współpraca sektorów zbrojeniowych, mamy tam dosyć intensywną współpracę. Będę wspierała MON i polskie firmy z tego obszaru, aby mogły w dalszym ciągu współpracować, podpisywać nowe kontrakty i dostarczać uzbrojenie. Również takim ważnym obszarem współpracy jest współpraca na przykład straży granicznych i szkolenia straży granicznych. Mamy możliwość sprzedaży Filipinom i krajom dodatkowej akredytacji również sprzętu, wyposażenia w obszarze *stretch and rescue*. Myślę, że to też jest dosyć istotny i bardzo pozytywny, możliwy do rozwinięcia trend we współpracy polsko-filipińskiej.

Jeszcze widzę potencjał w takich obszarach jak oczywiście współpraca rolna, sprzedaż naszych produktów rolnych na Filipiny, ale także w takich jak wysokie technologie i choćby współpraca kosmiczna. W zeszłym roku POLSA i PHILSA podpisały umowę o współpracy i tu też mielibyśmy możliwość dalszego rozwijania kontaktów. Chciałabym oczywiście również promować Polskę, promując naszą bogatą kulturę, tradycję. Mamy naszych muzyków, artystów, których moglibyśmy zapraszać. Dodatkowo moglibyśmy wykorzystywać filipińskich dziennikarzy, influencerów poprzez wizyty studyjne, przyjazdy do Polski, aby też oni promowali Polskę.

Mamy *soft power*, jeśli chodzi o pomoc rozwojową. Filipiny i kraje dodatkowej akredytacji to są miejsca, w których ten *soft power* moglibyśmy w ten sposób również pokazać. Zresztą widzieliśmy wszyscy ostatnio obrazy z obszarów dotkniętych przez tropikalne burze i tajfuny. Żywołów co prawda nie powstrzymamy, ale myślę, że możemy w ramach naszej pomocy rozwojowej, również tej, której udzielamy w ramach organizacji międzynarodowych, wesprzeć obywateli Filipin i wspomóc tych, którzy najbardziej ucierpieli.

Dodatkowo chciałabym również... Polska też jako kraj, który przeszedł transformację, może i powinien się dzielić swoimi doświadczeniami z tego zakresu. Dlatego chciałabym zapraszać think tanki, ekspertów ekonomicznych, instytucje ekonomiczne do Filipin – tak, aby wymieniać się naszymi doświadczeniami. Oczywiście nie na zasadzie „bo my wiemy lepiej”, ale na zasadzie *lessons learned* – to zrobiliśmy dobrze, to zrobiliśmy źle, możecie wykorzystać naszą wiedzę.

Poza tym, jeżeli chodzi o współpracę rozwojową, mamy tam, na miejscu, polskich obywateli, mamy też dziesięć osób duchownych, księży i zakonnice, którzy ze względu na swoją posługę kapłańską i zakonną mają dostęp do tych biedniejszych warstw społeczeństwa. Na Filipinach 15% społeczeństwa uznawanych jest za żyjących poniżej progu bóstwa, w związku z czym myślę, że te osoby można wykorzystywać. Pozostałe ok. 150 osób... To już koniec, tak? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Zgłosił się poseł Szewiński. Poseł Jabłoński już jest zapisany bez zgłoszenia.

Posel Andrzej Szewiński (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanując państwa czas – króciutko. Chciałbym zadać pytanie w kontekście nowej strategii bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Na tej drabinie gradacji które regiony są najważniejsze? Na drugim miejscu jest Indo-Pacyfik i to Filipiny dzisiaj są pewnym kluczowym punktem w globalnej rywalizacji USA. Na takiej linii *first island chain* jest blokada ekspansji Chin. W tym kontekście geopolitycznym poprosiłbym o komentarz, bo to mnie bardzo interesuje jako członka Komisji Obrony Narodowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Zbieram zgłoszenia jeszcze. Za chwilę zamknę listę mówców. Jeszcze pan poseł Jabłoński.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Mam jedno pytanie do pana ministra. Czy w tej sprawie, na tę kandydaturę jest jednoznacznie wyrażona zgoda pana prezydenta Karola Nawrockiego? Bardzo proszę o odpowiedź „tak” lub „nie”, bez wchodzenia w szczegóły, że jest tutaj konwent, bo wszyscy wiemy. Po prostu – tak czy nie? Jeśli nie będzie takiej odpowiedzi, to uznaję, że tej zgody nie ma.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Posel Fogiel?

Posel Radosław Fogiel (PiS):

Już pan poseł wyczerpał temat.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

O, jest pan przewodniczący. Przepraszam, nie odebrałem od pana przewodniczącego telefonu.

O godzinie 19.45 głosowania. Dziękuję bardzo.

Proszę o udzielenie odpowiedzi.

Kandydatka na stanowisko ambasadora RP Katarzyna Wilkowiecka:

Tak jak wspomniałam w swoim wystąpieniu, zarówno Filipiny, jak i kraje dodatkowej akredytacji są bliskimi sojusznikami Stanów Zjednoczonych. Jest to właśnie obszar bardzo istotny z punktu widzenia ścierania się tych interesów chińskich i amerykańskich. Nie wiem, czy powinnam na to pytanie odpowiedzieć dogłębnie w tej sesji, czy może za chwileczkę.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Ktoś jeszcze? Posel Jabłoński chciał jeszcze. To było pytanie chyba do ministra. Tak? Tak. Odpowiadał pan minister?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski:

Jeszcze nie odpowiedziałem.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Nie udzielił mi pan głosu, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już spieszę to zrobić.

Posel Radosław Fogiel (PiS):

Na tej sali pan udziela głosu, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Zapomniałem.

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Jak mówił klasyk – słucham i jestem posłuszny.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

A więc jak było z tą zgodą, panie ministrze?

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Pismo z MSZ z zapytaniem o kandydaturę pani Wilkowieckiej zostało wysłane do Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nie dostaliśmy żadnej odpowiedzi do tej pory. Ani jeśli chodzi o uwagi merytoryczne, nie ma żadnych uwag, jak również nie ma wyrażenia wstępnej zgody na kandydaturę pani Wilkowieckiej na ambasadora, czyli to nie jest ani „tak”, ani „nie”, po prostu nie ma odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, skoro nie ma więcej pytań, nie ma uwag, ogłaszam przerwę. Proszę wyłączyć mikrofony.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Przechodzimy do zaopiniowania kandydatury na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji Księżstwie Lichtensteinu.

Proszę o zabranie głosu.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji Księżstwie Lichtensteinu Marek Prawda:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szwajcaria jest jednym z naszych najbardziej stabilnych partnerów na kontynencie. Jest to kraj, który zbudował reputację kraju bezpiecznego, dostatniego i odpornego na kryzysy. Wyjaśnia to na ogół neutralnością i demokracją bezpośrednią. Mamy dzisiaj jednak zupełnie inną sytuację na świecie, która powoduje, że Szwajcarzy zaczynają inaczej myśleć o sobie i o relacjach ze światem. Te zmiany oczywiście są wywołane głównie agresją rosyjską na Ukrainę i ogólnym wzrostem znaczenia bezpieczeństwa. W tej chwili, kiedy pytamy Szwajcarów o ich politykę zagraniczną, to odpowiadają, że oni głównie przyglądali się polityce zagranicznej innych, natomiast sami jej nie musieli uprawiać. Na scenie międzynarodowej zachodzą te zmiany, które w bardzo szczególny sposób dotyczą Polski, ponieważ jesteśmy krajem geograficznie skonfrontowanym z tymi procesami, a po drugie, w czasie prezydentury Unii Europejskiej Polska miała bardzo wiele propozycji dotyczących właśnie zmiany Europy w kierunku wspólnoty losu i uczynienia bezpieczeństwa jednym z głównych priorytetów.

Wschód i bezpieczeństwo – myślę, że te sprawy, które nieuchronnie zmieniają Szwajcarię i które są dla Polski dzisiaj także kluczowe, to jest pewien komunikat, który powinna odczytać polska dyplomacja. We wszystkich rozmowach z politykami szwajcarskimi czy z dziennikarzami w ostatnim roku słyszymy, że znaczenie Europy Środkowo-Wschodniej bardzo wzrosło dla tego kraju, i oczywiście pojawia się to bezpieczeństwo, o którym mówiłem. Dlatego bardzo interesująca jest na przykład dzisiaj informacja, że współpraca w dziedzinie badań naukowych zaczyna być dla Szwajcarii bardzo szczególnym tematem w relacjach z naszym krajem, tzn. Polska zaliczona została do wąskiej grupy krajów, z którymi właśnie ten rodzaj współpracy Szwajcaria chciałaby wzmocnić. Gdyby przyszło mi pracować właśnie w Szwajcarii, to myślę, że w tych dwóch dziedzinach na ogół należałoby te procesy monitorować, pracować razem, gdzie się da, i jednocześnie identyfikować pola wspólnej współpracy.

Takim znakiem rozpoznawczym naszych relacji ze Szwajcarią są fundusze szwajcarskie, taki szwajcarski instrument finansowy, który jest poświęcony w pewnej części właśnie badaniom naukowym. To jest mój pierwszy punkt, który chciałbym tutaj wybić. Po drugie, są dwa przykłady z ostatnich zupełnie dni, które pokazują, jak wielkie zmiany mogą nastąpić właśnie w kwestii pojmowania bezpieczeństwa w Szwajcarii. 12 grudnia, czyli w piątek, w Szwajcarii zgłoszono nową, pierwszą w historii tego kraju, strategię bezpieczeństwa i ona zawiera elementy, o których nam się nie śniło, że w ogóle byłyby możliwe. Po pierwsze, Szwajcaria, która zawsze uważała, że leży na peryferiach zagrożeń, dzisiaj widzi siebie jako kraj w centrum niebezpieczeństwa. W tej strategii mówi się o zupełnie realnej wojnie konwencyjnej

w Europie Wschodniej i mówi się o tym, że ten typ zagrożeń, które dzisiaj są, czyli dezinformacja, cyberbezpieczeństwo, sabotaże – to wszystko czyni właśnie Szwajcarię krajem szczególnie narażonym, jako że jest hubem, czyli takim centrum transferu informacji, komunikacji czy zapewnienia energii w Europie. Wszystkie kraje europejskie są jakoś tam zsięciowane ze Szwajcarią i ona zbudowała na tym swoją specyfikę i swoją europejską niezbędność.

Stąd zaczyna się debata już bardzo poważna na temat neutralności i tego, jak bardzo stała się ona właściwie nie rozwiązaniem problemów, ale chloroformem, podczas gdy dzisiaj potrzebujemy pewnych zabezpieczeń wobec nowych zagrożeń. Stąd w tej strategii mówi się na przykład o tym, że Szwajcaria powinna mieć zdolności wojskowe do atakowania celów na terenie wroga. To jest rzecz zupełnie niesłychana jak na dotychczasowy język, w którym mówi się o sprawach ważnych tego świata, i to jest ten kontekst, z którego wywodzi się propozycje układów bilateralnych z partnerami, bo skoro nie jesteśmy w sojuszach, ale mamy kłopot bezpieczeństwa, to musimy się pouklądać z poszczególnymi państwami europejskimi. Stąd jest propozycja o partnerstwie obrony i bezpieczeństwa z Unią Europejską, a także z NATO, do czego w tej chwili zobowiązał parlament rząd szwajcarski.

Może jeszcze warto też powiedzieć...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już skończył się czas.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Nie mam zegarka, bo mi się zepsuł.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Ja mam. Może pan minister skorzysta z okazji, jak padnie jakieś pytanie, i doloży te najważniejsze tezy do swojego wystąpienia.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Tak jest. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, otwieram dyskusję. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję.

Mam dwa pytania, a będę miał być może trzecie w zależności od odpowiedzi na drugie. Pytanie pierwsze...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Czy są inne zgłoszenia? Jest poseł Dziedziczak, jest poseł Sellin, jest poseł Szewiński. Zamykam listę mówców.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Ja się w razie czego jeszcze też dopisuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już trzy pytania i jeszcze pierwszy pan mówi.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie. Pytanie pierwsze do pana ministra. Podobnie jak w przypadku poprzedniej kandydatki – była zgoda czy nie? Taka odpowiedź, jak była wcześniej, mnie zadowoli, więc jeśli tak jest, to po prostu możemy ją od razu uzyskać.

Do pana kandydata pytanie – w jakim okresie był pan członkiem organizacji pod nazwą Konferencja Ambasadorów RP? Bo ze strony tej organizacji wynika, że już nie jest pan obecnie jej członkiem. I z jakiego powodu przestał pan nim być? A w zależności od odpowiedzi na to pytanie będę chciał zadać być może kolejne.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To może proszę je od razu zadać.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie, bo zależy od odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już zamknąłem listę mówców.

Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Ale zgłosił się z trzecim.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Zgłosiłem się i zapowiadałem, że będę miał...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Nie może się trzy razy zgłosić.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Nie, zgłosiłem się raz, bo pierwszy raz zostałem zapisany bez zgłoszenia, tak że bardzo proszę o umożliwienie na końcu jeszcze zadanie tego pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dobrze.

Posel Dziedziczak, proszę bardzo.

Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Moje pytanie jest następujące. Był pan dyrektorem przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Można powiedzieć, bardzo upraszczając, że to jest taka ambasada organizacji międzynarodowej wobec Polski i w związku z tym wiadomo – na forum dyplomatycznym ścierają się interesy, trwają dyskusje. Jedna strona chce przeforsować swoje korzystne dla siebie interesy, druga strona chce przeforsować korzystne dla siebie interesy, więc jestem bardzo ciekawy, jak pan się czuł, negocjując, pracując, aby przeforsować interesy Komisji Europejskiej wobec rządu polskiego wybranego przez Polaków. Jak pan się czuł, przygotowując na przykład strategię negocjacyjną przeciwko Polsce? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Posel Sellin.

Posel Jarosław Sellin (PiS):

Panie ministrze, w Szwajcarii w miejscowości Rapperswil funkcjonuje od 160 lat polskie muzeum stworzone przez polskich patriotów, które zostało w ostatnich latach wypędzone przez lokalne władze zamku, w którym to muzeum od tak dawna funkcjonowało. W związku z tym mój rząd i moje ministerstwo, gdzie pracowałem, zakupiło w tymże Rapperswilu Hotel Schwanen, w którym zresztą to muzeum zostało powołane – w tym hotelu powołano to muzeum, tam złożono podpisy, żeby to muzeum powołać 160 lat temu – po to, żeby to muzeum uratować i żeby to muzeum mogło w tym hotelu funkcjonować. Poza tym tam były też możliwości rozwinięcia skrzydeł, jeśli chodzi o polską obecność w Szwajcarii szerszą, bo ten Hotel Schwanen to jest duży obiekt. To muzeum w Rapperswilu bardzo na to czekało również dlatego, że chciało rozpocząć proces poddania się pod opiekę państwa polskiego, tak jak się udało z Biblioteką Polską w Paryżu, ale musi mieć po prostu stabilną sytuację.

Nowy rząd, nowa władza skłania się do tego, żeby ten hotel sprzedać – i nie wiadomo, co dalej z muzeum w Rapperswilu. Czy pan się zgadza z decyzją nowego rządu i nowego kierownika Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, żeby się tego pozbyć? To podlega Instytutowi Pileckiego, ale Instytut Pileckiego podlega Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Czy też pan ma jakąś inną opinię na ten temat, jak uratować muzeum w Rapperswilu?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Posel Szewiński.

Posel Andrzej Szewiński (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, panie ministrze, mówił pan o postrzeganiu tej architektury bezpieczeństwa i aktualizacji, jeżeli chodzi o Szwajcarię. Wiadomo, że tutaj jest ta neutralność. Chciałbym zapytać, jak wygląda obecnie sytuacja dotycząca kwestii przekazywania sprzętu

wojskowego, donacji na Ukrainę, bo wiem, że była taka inicjatywa rządu niemieckiego, żeby pozyskać od szwajcarskich firm 95 czołgów i to nie było tak dawno, ponieważ to było w lecie. Czy to zdanie odnośnie do donacji i przekazywania sprzętu, który należy do firm szwajcarskich, jest aktualizowane w tej kwestii, czy nadal jest tutaj status quo, tak jak było wcześniej? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Od czyjej odpowiedzi pan poseł Jabłoński uzależnia chęć zadania pytania dodatkowego?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Kandydata na ambasadora.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To proszę odpowiedzieć po pierwsze posłowi Jabłońskiemu, żebyśmy wiedzieli, na czym stoimy w sensie czasowym.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Tak. Pytanie było o przynależność do Konferencji Ambasadorów RP. Skończyłem swoją pracę w konferencji bodajże w listopadzie, w każdym razie długo przed rozpoczęciem pracy w MSZ, która nastąpiła w styczniu 2024 r. Mówię o listopadzie 2023 r.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

A od kiedy?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To już to pytanie dodatkowe?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie, bo pytałem, od kiedy do kiedy, w jakim okresie.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Nie pamiętam. To mogło być...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Od czasu zapisania się.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Nie wiem w tej chwili. To mógł być rok czy półtora.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Czyli jest to dodatkowe pytanie czy nie?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

To w takim razie dodatkowe pytanie. Na stronie Konferencji Ambasadorów RP cały czas zamieszczone są komunikaty w latach, kiedy był pan jej członkiem, w 2020 r. i w 2021 r. Przykładowo w roku 2021 Konferencja Ambasadorów RP twierdziła w oświadczeniu, że (cytuję dosłownie) „sytuacja na granicy z Białorusią staje się dla Polski i jej obywateli haniebna, tym bardziej że zaczyna spełniać znamiona zbrodni przeciwko ludzkości”. Taki zarzut postawiła organizacja, której był pan członkiem, w 2021 r. Nie wystąpił pan z niej wtedy i jak rozumiem, zgadzał się pan z tą tezą. W roku 2020 w tekście, uwaga „O naprawie polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej” znalazł się akapit, który myślę, że jeszcze lepiej definiuje pewną filozofię polityczną tego środowiska, do którego pan wówczas należał i należał przez kolejne lata: „Relacje z Federacją Rosyjską praktycznie ustały” – przez ten zły PiS – „a Rosję definiuje się jako wroga, wikłając się w jałowe medialne konfrontacje”. I dalej: „Polityka niemądrych gestów wrogości wobec Federacji Rosyjskiej, takich jak przekop Mierzei Wiślanej, zastąpiła szukanie obszarów, na których można odbudowywać historycznie niełatwy dialog”. Skoro pan był w tej organizacji, to rozumiem, że zgadzał się pan z tymi tezami. Czy dziś także się pan z nimi zgadza, czy może chciałby pan jakoś przedstawić rewizję tych poglądów?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Definitywnie już zamknąłem listę mówców. Teraz jest czas na odpowiedzi pana kandydata, a później jeszcze, jeżeli chce coś dodać oczywiście, dostojny pan minister Władysław Teofil Bartoszewski. Proszę bardzo.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

W roku 2021 byłem jeszcze szefem przedstawicielstwa Komisji Europejskiej, więc prawdopodobnie nie był to czas, kiedy powstał ten tekst, a nawet gdybym pamiętał... Nie mówiąc już o tym tekście, który pan obficie cytował, z roku 2020 – wtedy byłem na pewno pracownikiem przedstawicielstwa Komisji Europejskiej.

Posel Pawel Jabłoński (PiS):

Czyli pan do takiej organizacji wstąpił. To jeszcze lepiej.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już, panie pośle, to nie są imieniny u cioci. Pan zadał pytanie, było klarowne.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Teraz pytanie, czy miałem problem z reprezentowaniem polskich interesów, pracując w Komisji Europejskiej. Otóż nie miałem problemu, ponieważ uważam, że interesy polskie w dużej mierze można realizować poprzez współpracę z Komisją Europejską, w Komisji Europejskiej. Byłem również szefem polskiego przedstawicielstwa Komisji Europejskiej wcześniej, do roku 2016, i pamiętam, że wtedy przynajmniej raz w miesiącu organizowałem spotkania z pracownikami polskimi w Komisji Europejskiej, którzy nam ogromnie pomagali w przygotowaniu się i zdefiniowaniu polskich interesów. Dlatego nie przyjmuję takiego argumentu, że współpraca z Komisją Europejską powoduje jakieś moralne rozterki dla pracujących tam pracowników. Powtarzam – ogromnie korzystaliśmy właśnie z naszych doradców oficjalnych i nieoficjalnych, kolegów, którzy pracowali w Komisji Europejskiej. Dlatego ze zdziwieniem słuchaliśmy często takich zarzutów, kiedy pytano pracowników polskich ministerstw w tamtym czasie, czy czują się Polakami, czy reprezentantami interesów Komisji Europejskiej. To nie jest dylemat, który widzę jako zagrożenie.

Jeśli chodzi o Schwanen i pytania pana posła Sellina – nie wiem w tej chwili, jak ta sprawa się skończy. Jestem w kontakcie zarówno z dyrektorem Instytutu Pileckiego, jak i z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jeżeli przyjdzie mi zajmować się Szwajcarią, to na pewno będę się starał wyrobić sobie pogląd w tej sprawie i w takiej mierze, w jakiej będę mógł się przyczynić do jakiegoś rozwiązania, to zrobię. Na pewno zbiory muzeum w Rapperswilu są wyzwaniem, żeby o nie zadbać. O tym rozmawiałem z panią wiceprzewodniczącą i z przewodniczącym Polsko-Szwajcarskiej Grupy Parlamentarnej. Jestem otwarty na rozmowy również z państwem parlamentarzystami, tak abyśmy tutaj znaleźli najlepsze rozwiązanie. Dzisiaj wiem, że w Lublinie są pokazywane zbiory z Rapperswilu, wybieram się tam właśnie, aby też zorientować się w tej sprawie.

Ostatnie pytanie pana posła Szewińskiego. Tam się dużo dzieje, to jest ta rzecz, o której nie zdążyłem powiedzieć, ale ustawa o materiałach wojennych 2 grudnia została przyjęta jako wniosek Komisji Polityki Bezpieczeństwa. Chodzi tu o liberalizację istniejącej ustawy tak, aby można było nie tylko udostępniać broń produkowaną w Szwajcarii w krajach, które są zaangażowane w konflikt, ale również żeby mogły swobodnie tym dysponować, czyli reeksport. To jest rzeczywiście wielki problem i jedno z wyzwań dla Szwajcarii właśnie w obecnym czasie. Pojutrze, 19 grudnia, będzie ostateczne głosowanie nad tą ustawą w parlamencie. W 2022 r. Niemcy chcieli kupić amunicję do gepardów – samobieżnych dział przeciwlotniczych – i wtedy było to niemożliwe, ponieważ sprawa rozbiła się o te ograniczenia wynikające ze statusu neutralności. Pojazdy wojskowe Piranha i Eagle, które są produkowane w Szwajcarii, w tej chwili są już montowane w Rumunii i w Niemczech, tzn. miejsca pracy, które mogłyby być w Szwajcarii, są przenoszone do innych krajów. Przemysł stawia teraz to pytanie rządowi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Posel Fogiel jeszcze coś chciał?

Posel Radosław Fogiel (PiS):

Jeszcze tak. Jeszcze jedno pytanie, bardzo szybkie pytanie w kontekście pańskiej odpowiedzi, bo nasunęła ona niestety kolejne wątpliwości. To, o co pytał pan poseł Jabłoński, ten tekst oskarżający obronę polskiej granicy o zbrodnie przeciw ludzkości. Pan powiedział, że pan jeszcze był wówczas, panie ministrze, w przedstawicielstwie, że prawdopodobnie to pana nie dotyczy. Panie ministrze, na stronie Konferencji Ambasadorów RP jest wydany tom wszystkich oświadczeń tego stowarzyszenia i jest adnotacja – Konferencja Ambasadorów RP została zarejestrowana jako stowarzyszenie w listopadzie 2021 r. Lista członków stowarzyszenia w dniu rejestracji – i jest tu kilkanaście, kilkadziesiąt nazwisk, jest również pańskie nazwisko jako jednego z członków w momencie rejestracji.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Pytanie.

Posel Radosław Fogiel (PiS):

W związku z tym, jeżeli w listopadzie 2021 r. mógł pan być na liście członków i ten tekst, o który pytał pan minister Jabłoński, również jest z listopada 2021 r., to jednak pańska próba ucieczki do odpowiedzi nie zadowala przynajmniej części Wysokiej Komisji i bardzo poprosiłbym jednak o ustosunkowanie się, czy uważa pan działania podjęte przeciwko hybrydowej operacji Łukaszenki i Putina przeciwko polskiej granicy za zbrodnie przeciw ludzkości.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy pan minister Bartoszewski chciał jeszcze włączyć się do dyskusji? Nie. Proszę bardzo, panie ambasadorze.

Kandydat na stanowisko ambasadora RP Marek Prawda:

Teksty powstawały w innej sytuacji i dzisiaj może patrzylibyśmy na pewne aspekty tej sprawy inaczej. Wówczas oceniano to, co się działo, i to, co było możliwe do zrozumienia, ale nie pamiętam całości tego tekstu.

Posel Izabela Bodnar (niez.):

Jeszcze przed wybuchem wojny był inny...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Pani poseł... Dziękuję bardzo.

Posel Radosław Fogiel (PiS):

A pani poseł się dowiedziała, czym jest Rosja, w momencie wybuchu wojny na Ukrainie? Naprawdę?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Zarządzam przerwę. Proszę wyłączyć transmisję.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, wznowiam posiedzenie.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Jeśli można jeszcze zwrócić uwagę – nie otrzymaliśmy do protokołu odpowiedzi pana ministra na moje pytanie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Już wznowiłem posiedzenie. Proszę państwa, teraz...

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

W trakcie posiedzenia, do protokołu, bo pan minister nie udzielił odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Teraz przejdziemy do głosowania.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo proszę, żeby pan minister udzielił odpowiedzi. Pan przewodniczący niech nie przechodzi do głosowania, tylko żeby powiedział, czy była zgoda, czy nie było zgody pana prezydenta. Nie bójcie się tego.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Ale pytałem pana ministra. Pan minister nie musi odpowiadać, zapytałem go.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Nie, pan mu odbierał głos. Czyli nie było zgody?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę pana, pan jest nieuważny, bo się pan zaperzył. Pytałem pana ministra, czy chciałby zabrać głos, więc żarty żartami, ale proszę uważać na to, co tu się dzieje.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Żarty to wy sobie robicie z poważnych spraw. Zadaję proste, konkretne pytanie, przed którym wy uciekacie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Nie dziwię się, że uciekacie, bo łamiecie prawo, łamiecie konstytucję w tym zakresie nieustannie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Panie ministrze, pytałem pana. Nie będę... Posła Jabłońskiego. Przechodzimy do głosowania. Kto z pań...

Posel Agnieszka Wojciechowska van Heukelom (PiS):

Mamy prawo wiedzieć.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To się państwo zapytacie.

Posel Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Degradacja Komisji – ciąg dalszy.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, proszę osoby...

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Doprowadził pan tę Komisję w takie miejsce, jakiego w najgorszych, najczarniejszych wizjach nie można było przewidzieć.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Panie pośle...

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Uczył pan z tego miejsca narzędzie po prostu do waszej dyktatury politycznej.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Panie pośle, wyrobi pan sobie opinię chuligana, a tymczasem proszę osoby...

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Panie Kowal, proszę mnie nie obrażać. Może pan ma taką opinię, ale pan nie jest w stanie mnie obrazić. Wy od chuliganów wyzywacie prezydenta...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, proszę osoby niezwiązane z głosowaniem, tzn. kandydatów, żeby opuściły salę.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Pan Marek „Nieprawda” opuszcza salę, bo okłamał Komisję. Okłamał Komisję – do protokołu to stwierdzam, bo zarejestrował stowarzyszenie 5 listopada 2021 r., a ten tekst o zbrodniach przeciwko ludzkości był z 3 listopada 2021 r.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę państwa, kto z pań i panów posłów jest za udzieleniem pozytywnej rekomendacji dla kandydatury pani Katarzyny Wilkowieckiej na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Filipin oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Palau, Sfederowanych Stanach Mikronezji oraz Republice Wysp Marshalla? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Wszyscy? Wszyscy.

Za – 16, przeciw – 9, wstrzymał się – 1. Dziękuję bardzo.

Teraz zaopiniowanie kandydatury pana Marka Prawdy na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej oraz kraju dodatkowej akredytacji, czyli Księżstwie Lichtensteinu. Kto z pań i panów posłów jest za?

Posel Jan Michał Dziedzic (PiS):

Czy okłamanie Komisji będzie miało wpływ na głosowanie?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy zagłosowali? Dziękuję bardzo. Proszę zamknąć głosowanie. Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie.

Za – 15, przeciw – 10, wstrzymało się – 0. Dziękuję bardzo.

Proszę zaprosić kandydatów. Proszę też doradców, żeby zostali ze mną po Komisji jeszcze.

Proszę państwa, wynik głosowania jest pozytywny dla obojga z państwa. Proszę o przyjęcie głowiny laski marszałka Trąmpczyńskiego. To oznacza związek z parlamentem.

Zamykam posiedzenie.